

Architektúra Brno :)

V Brne nájdeme predovšetkým svetoznáme pamiatky funkcionalizmu a moderny, ktoré dopĺňajú ikonické gotické a barokové stavby.

Brno bolo v medzivojnovom období jedným z hlavných centier európskej architektonickej avantgardy, vďaka čomu ponúka unikátnu koncentráciu prelomových stavieb 20. storočia.

Najvýznamnejšie architektonické pamiatky v meste môžeme rozdeliť na niekoľko kategórií:

- svetový funkcionalizmus a moderné vily,
- historické dominanty mesta,
- technické a priemyselné unikáty.

Svetový funkcionalizmus a moderné vily

- **Vila Tugendhat** - ikonické majstrovské dielo architekta Ludwiga Miesa van der Rohe je zapísané na zozname UNESCO. Ponúka prelomové prepojenie interiéru s exteriérom vďaka obrovským oknám zasúvateľným do podlahy, minimalistický dizajn a luxusné materiály ako ónyxová stena.
- **Vila Stiassni** - luxusná vila s trojhektárovou záhradou z konca 20. rokov od architekta Ernsta Wiesnera. Spája v sebe moderné dispozičné riešenia s palácovou eleganciou, pričom slúžila aj ako rezidencia pre vládne návštevy.
- **Jurkovičova vila** - unikátna secesná stavba inšpirovaná britským hnutím Arts and Crafts a prvkami ľudovej architektúry. Navrhol ju slávny slovenský architekt Dušan Jurkovič pre seba a svoju rodinu.
- **Hotel Avion** - jeden z najužších hotelov v Európe od architekta Bohuslava Fuchsa. Uličná fasáda hotela má iba 8 metrov. Ide o geniálnu ukážku práce s priestorom a svetlom na extrémne úzkej parcele.

Hotel Avion

Vila Stiassni

Jurkovičova vila

Vila Tugendhat

Historické dominanty mesta

- **Katedrála sv. Petra a Pavla (Petrov)** - neprehliadnuteľná gotická dominanta týčiaca sa na skalnatom vrchu v centre mesta. Jej charakteristické štíhle veže dotvárajú siluetu Brna a interiér ukrýva cenné barokové prvky.
- **Hrad Špilberk** - pôvodne gotický hrad z 13. storočia, neskôr prestavaný na masívnu barokovú pevnosť a neslávne známu väznicu habsburskej monarchie. Architektúra hradu ukazuje vývoj vojenského opevnenia

v priebehu storočí.

- **Stará radnica** - najstaršia svetská budova v meste, v ktorej priechode visí slávny brniansky drak (krokodíl). Zaujímavý je najmä kamenný gotický portál od Antona Pilgrama s typickou ohnutou vežičkou.

Hrad Špilberk

Stará radnica

Katedrála sv. Petra a Pavla

Technické a priemyselné unikáty

- **Vodojemy na Žltom (Žltom) kopci** - ohromujúce podzemné priestory, ktoré pripomínajú mysteriózne tehlové katedrály. Sú zložené z troch gigantických nádrží vybudovaných na prelome 19. a 20. storočia a slúžili pre mestskú vodovodnú sieť.
- **Brnianske výstavisko** (Brno Exhibition Center) - rozsiahly areál otvorený v roku 1928, ktorý je prehliadkou medzivojnovnej modernej architektúry. Dominujú mu elegantné pavilóny s priekopníckymi železobetónovými a oceľovými konštrukciami.

Vodojemy na Žltom kopci

Brnianske výstavisko

[Články z Encyklopédie Architektúry; Českí architekti působící na Slovensku; Slovenskí architekti působící v České republice](#)

- <https://old.moravska-galerie.cz/jurkovicova-vila/architekt-a-jeho-vila/historie-vily.aspx>